

la humanitat

Portantveu d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Fundador : Lluís COMPANYS

PREU 2 Frs.

Nº 5. — 2ª EPOCA.

18 NOVEMBRE 1944.

EDITORIAL

LA NOSTRA VICTORIA

EL règim franquista s'acaba enmig la misèria i la indignitat. Tota la faramalla agressiva dels dos primers anys de guerra, quan Alemanya semblava que havia de triomfar; totes les afirmacions rotundes sobre la fi de les democràcies i la podridura interna que les minava; tots els atacs, totes les difamacions totes les calúmnies contra els pobles que encara gosaven oposar-se al triomf d'Hitler i de Mussolini; tot això i, sobretot, aquella constant afirmació de solidaritat (per la ideologia i per la sang vessada ens els camps de batalla espanyols) entre Falange i el gangsterisme alemany i italià, s'ha anat esmorçant fins a arribar, ara que els règims totalitaris estan irremediament condemnats, a la negació més desvergonyida de llur comú destí.

Franco no en té prou amb vuit anys de tragèdia i fa l'impossible per a aguantar-se uns mesos més. Per a arribar-hi no queda curt en el camí de les reculades i de les indignitats. En voleu una prova més palesa que les declaracions que acaba de fer a l'Agència Americana United Press? Franco es desdiiu de tot. Ells mai han estat amics ni, molt menys, aliats d'Alemanya i Itàlia, car Espanya, estat catòlic que es basa en la trilogia Déu, Patria i Justícia, no podia mantenir relacions cordials amb règims que en són enemics. La neutralitat sempre ha estat practicada. Perquè, doncs, s'envia la Divisió Blava a Rússia? Això obeeia — afirma el Caudillo — al caràcter anti-comunista de totes les legions estrangeres, però el dia que s'assabentaren que tarda Franco a assabentar-se de les coses! — que la seva presència podia ésser interpretada com un acte d'hostilitat envers les Nacions Unides, totseguit fou retirada. En plena verborrea, el dictador espanyol, afirma que a Espanya estan garantides les llibertats individuals i familiars i que, encara que l'afirmació pugui causar sorpresa, el règim falangista és una democràcia orgànica. Tot això per acabar demanant-no sabem si en el paroxisme del cinisme o de la inconsciència-un lloc en la taula de la pau.

L'opinió democràtica anglesa i americana ha reaccionat, indignada, davant d'aquestes manifestacions. El redactor polític de l'United Press, situa el problema en el seu aspecte veritable: « Churchill exposava als italians que per provar si un règim es democràtic cal que aquest accepti la crítica del Govern actual. Es que Franco empra la fórmula? Li seria ben difícil demostrar que existeix la llibertat a Espanya, així com la seva pretesa neutralitat. Ningú no oblidia la seva amistat amb Alemanya i la seva posició anti-russa.

Per la seva banda, la premsa anglesa es unànim en la rèplica. Daily Mail (conservador) afirma que Franco ha estat al costat de

l'Eix des de l'inici de la guerra i que la demanda d'un lloc en la taula de la pau constitueix una veritable impertinència. News Chronicle (liberal) fa les mateixes afirmacions, evoca els crims de la Falange que en ple 1944 continuen com el 1939. « Franco diu que hom hauria d'estar-li agraït per no haver apunyalat França per l'espatlla. Es que la no-criminalitat mereix un premi? ». L'organ laborista Daily Herald, afirma: « En 1940, Franco declarà que Alemanya havia guanyat la guerra. El seu enderrocament es el preu indispensable per a què Espanya pugui entrar en el concert de les nacions lliures. Que dimiteixi! Les seves mans ja estan prou tacades de sang! ».

I, per si no fos prou, un sots-secretari del Foreign Office, Lord Vansitard, qualifica de fantàstica la versió que Franco dona de la seva no amistat amb Alemanya. Perquè no ens parla del Pacte Anti-Komintern? pregunta. I totseguit, Lord Vansitard, fixa categòricament la posició anglesa: « Ja s'ha afirmat explícitament, sense cap mena de dubtes, que en la taula de la Pau no hi haurà ni un sol lloc per als neutres que no amagaren llur actitud favorable als règims totalitaris ».

La posició de les democràcies és doncs ben clara. Si no fos que cada dia que passa la situació d'Espanya s'agreuja tràgicament; si no fossin els afusellaments, les presons, els camps de concentració, la fam, la misèria, la burla constant de totes les valors humanes; si nos fos Catalunya sotmesa, des de fa prop de sis anys, a un jou tirànic, podríem esguardar amb ironia l'espectacle que ofereixen els protagonistes d'aquella dialèctica de punys i pistola que havent d'enterrar un món podrit i uns sistemes caducs, ara voldrien fer-lli creure que ells n'han estat els defensors més coratjosos. Afortunadament, la posició de les Nacions Unides deixa ben poques esperances als règims totalitaris. Anglaterra, els Estats Units, Rússia, saben pla bé què representa Franco, què ha fet l'estat falangista, com s'ha produït tothora a favor de l'Eix. Ni a Espanya ni enlloc del món poden tolerar la subsistència d'un illot faciós que en el demà poqués constituir la Covadonga del totalitarisme.

Fóra però, suïcida, esperar-ho tot dels altres. Nosaltres també hem de contribuir a accelerar la caiguda del règim franquista. Davant del nostre poble i davant del món, res no pot ésser d'una major eficiència que l'afirmació clara, concreta, sense equívocs ni confusionismes, per persones i organismes plenament responsables, de la nostra posició.

Esquerra Republicana de Catalunya la fixava dies enrera: dintre del marc de la legalitat republicana, representada per la (segueix a la pag 2)

Pensant en Catalunya

per R. NOGUES i BISET

CONSTATEM, amb satisfacció, que tots els afiliats a E. R. de C. refugiats a França, es preocupen de l'esdevenidor del Partit i pertant de Catalunya. Qui es preocupa de l'esdevenidor de la Pàtria compleix un deure. Cal confiar que aquestes inquietuds no seran les promeses de la flor d'ametller que mor als primers freds i d'ací que creiem no equivocar-nos pensant que les activitats dels nostres amics, s'inspiren en el desig de servir Catalunya i que alligonsats per la dura experiència, senten ànsies de renovació i de superació.

Catalunya necessitarà més que mai d'un Partit que fugint d'improvitzacions, de confusionismes i de demagògies, pugui ésser un òrgan responsable i eficaç de govern per tal que la Pàtria trobi l'equilibri.

Un Partit no deu ésser un lloc d'esbarjo, recó de tertúles personals i partidistes agència de col·locacions, sinó escola de ciutadania on els afiliats estudiïn, s'iniciïn, es preparin i capacitin en tots els problemes que interessin a la governació d'un país.

Catalunya necessitarà del Partit no per a fer-ne un clos tancat, sinó per a oferir-lo com a llar a tots aquells catalans que pertanexen a altres organitzacions o no pertanexen a cap, que són els més, sentin i professin els grans anhels de democràcia, liberalisme, república i catalanisme per a arribar a constituir el que podríem dir-ne el gran Partit Nacional, expressió suprema de l'opinió catalana.

Confesso creure que els moviments i inquietuds polítiques dels homes d'E. R. de C. refugiats a França i molt en particular dels joves que han hagut de formar-se en hores de convulsió i de tragèdia s'inspiren en aquests anhels de renovació i superació, la vista fita en Catalunya.

Els nostres homes, volen que els seus treballs preparatius, provisionals i de reorganització consolidin un Partit que a l'aixecar la seva ensenya davant del poble de Catalunya en marxa vers llur avenir de llibertat, condensi una doctrina, ideari o programa que sigui rao de la pròpia existència, que mereixi, la fe i l'entusiasme dels partidaris a l'ensens que la consideració i el respecte dels adversaris.

La doctrina és l'ànima del Partit. Són les idees que encarnen les sol·lucions que s'estimen justes per a l'organització i règim del país. Un partit polític sense doctrina seria com un home sense ànima.

Del nostre ressorgiment en brollarà la doctrina adaptada a les exigències del moment històric que vivim, a l'entorn de la qual s'agruparan tots els que, volen una Pàtria justa i humana, on els homes sàpiguen unir-se com a germans, valoritzin més que allò que